

Persbericht

PB07-026
30 maart 2007
9.30 uur

Overheid realiseert overschot van 3,0 miljard

In 2006 was het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid voor het eerst in zes jaar positief. Het overschot bedroeg 3,0 miljard euro. Het EMU-saldo is daarmee uitgekomen op 0,6 procent van het bruto binnenlands product (bbp). In 2005 was er nog een licht tekort van 0,3 procent. Vooral door het overschot en de verkoop van aandelen is de overheidsschuld sterk gedaald. De EMU-schuldquote daalde van 52,7 procent in 2005 naar 48,7 procent in 2006. Dit blijkt uit de eerste ramingen van het CBS.

Ruim overschot Rijk

Het ruime overheidsoverschot van 3,0 miljard euro is vooral te danken aan het Rijk. Dat gaf vorig jaar 4,8 miljard euro minder uit dan het ontving. Door de aantrekkende economie waren de belastingopbrengsten flink hoger dan in 2005. Verder namen ook de aardgasbaten fors toe. De rest van de centrale overheid had een overschot van 0,2 miljard euro.

De lokale overheid en de sociale fondsen boekten een tekort. Wel was het tekort van de lokale overheid met 0,2 miljard euro het laagste in zes jaar. In 2005 kwam de lokale overheid nog 1,0 miljard euro tekort. Gemeenten en waterschappen hadden net als in voorgaande jaren een tekort, de provincies echter realiseerden opnieuw een overschot. De sociale fondsen kenden vorig jaar een groot tekort van 1,8 miljard euro.

Overheidsschuld daalt flink

De overheidsschuld ofwel de EMU-schuld is in 2006 op 48,7 procent van het bbp uitgekomen. In 1993 bereikte de EMU-schuldquote een piek van 78,5 procent. Daarna is de quote gedaald tot 50,5 procent in 2002. Vervolgens nam de quote weer licht toe tot 52,7 procent in 2005. De Europese bovengrens ligt op 60 procent.

De overheidsschuld is in 2006 met iets meer dan 9 miljard euro gedaald tot 257,0 miljard euro. Door het overschot bij het Rijk en opbrengsten uit verkoop van aandelen (KPN en TNT) hoefde de overheid minder staatsleningen uit te geven en heeft ze meer kunnen aflossen. De obligatieschuld nam af met bijna 5 miljard euro. Verder nam het uitstaande kortlopende schuld papier (DTC's) fors af, met meer dan 4 miljard euro.

Technische toelichting

EMU-saldo en EMU-schuld

Het EMU-saldo is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid. Inkomsten en uitgaven worden daarbij geboekt in het jaar dat economische waarde gecreëerd wordt of wanneer een recht dan wel verplichting ontstaat.

De EMU-schuld is de schuld van de overheid gewaardeerd tegen nominale waarde (niet op marktwaarde). De zogenaamde handelskredieten en transitorische posten worden niet in de schuld meegenomen. De onderlinge schulden tussen de Nederlandse overheden tellen ook niet mee.

De EMU-schuldquote geeft de verhouding weer tussen de EMU-schuld en het bbp.

Methode

De gepubliceerde cijfers over 2006 vormen de eerste ramingen van het CBS voor de sector overheid over 2006. De cijfers voor 2004, 2005 en 2006 kunnen later nog worden aangepast, met name bij de reguliere jaarlijkse aanpassing van de Nationale rekeningen in juli. Over 2005 is nieuwe statistische informatie van de lokale overheid en sociale fondsen verwerkt. Deze informatie is verkregen op basis van de zogenaamde 'Informatie voor derden' van gemeenten en provincies, en jaarverslagen van sociale fondsen.

De overheid omvat de centrale overheid (voornamelijk het Rijk), de lokale overheid (gemeenten, waterschappen, provincies, e.d.) en de sociale fondsen. Het CBS verzamelt voor de samenstelling van de cijfers gegevens bij de belangrijkste overheden en completeert deze met aanvullende ramingen voor de ontbrekende instellingen.

EDP-notificatie

De cijfers worden ook naar de Europese Commissie gestuurd in het kader van de excessievetekortenprocedure ('Excessive Deficit Procedure'). De levering vindt plaats voor 1 april van elk jaar en heeft betrekking op de gegevens van het jaar ervoor. De cijfers in dit persbericht sluiten aan bij de EDP-notificatie van Nederland aan de Europese Commissie van 30 maart 2007.

Tabel 1: EMU-saldo van de overheid

	2002	2003	2004	2005	2006
	<i>mld euro</i>				
EMU-tekort (-)/overschot (+)	-9,2	-14,9	-8,8	-1,3	3,0
Bruto binnenlands product (bbp)	465,2	476,9	489,9	505,6	527,9
	<i>uitgedrukt als % bbp</i>				
EMU-tekort (-)/overschot (+)	-2,0	-3,1	-1,8	-0,3	0,6

Bron: CBS

Tabel 2: EMU-saldo naar overheidslaag

	2002	2003	2004	2005	2006
<i>mld euro</i>					
Overheid, waarvan:	-9,2	-14,9	-8,8	-1,3	3,0
Centrale overheid	-4,8	-13,4	-8,3	0,7	5,0
Lokale overheid	-2,3	-1,5	-0,9	-1,0	-0,2
Sociale fondsen	-2,1	0,1	0,4	-1,0	-1,8
<i>uitgedrukt als % bbp</i>					
Overheid, waarvan:	-2,0	-3,1	-1,8	-0,3	0,6
Centrale overheid	-1,0	-2,8	-1,7	0,1	0,9
Lokale overheid	-0,5	-0,3	-0,2	-0,2	0,0
Sociale fondsen	-0,4	0,0	0,1	-0,2	-0,3

Bron: CBS**Tabel 3: EMU-schuld naar overheidslaag**

	2002	2003	2004	2005	2006
<i>mld euro</i>					
Overheid, waarvan:	234,9	248,0	257,6	266,3	257,0
Centrale overheid	195,8	208,7	218,0	225,1	215,6
Lokale overheid	38,8	39,0	39,4	41,0	41,2
Sociale fondsen	0,4	0,4	0,2	0,3	0,2
<i>uitgedrukt als % bbp</i>					
Overheid, waarvan:	50,5	52,0	52,6	52,7	48,7
Centrale overheid	42,1	43,7	44,5	44,5	40,8
Lokale overheid	8,3	8,2	8,0	8,1	7,8
Sociale fondsen	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0

Bron: CBS